

Ana Maria Matute

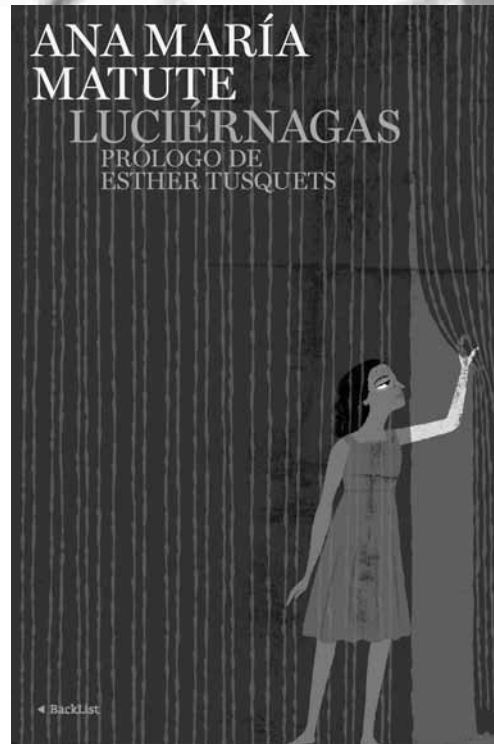

El Premio Miguel de Cervantes és el més prestigiós de la llengua castellana. El concedeix el Ministeri de Cultura d'Espanya des de 1976 a petició de les Acadèmies de la llengua espanyola que hi ha als diversos països de parla hispana. El premi, dotat amb 125.000 euros, es concedeix a l'obra global de l'autor/a premiada per la seva contribució al patrimoni cultural hispà. Es dona a conèixer a finals d'any però l'entrega es materialitza el dia 23 d'abril, dia que es commemora la mort de Miguel de Cervantes. Aquest guardó es concedeix des de 1976 i en aquests 34 anys d'història tan sols tres escriptores han rebut aquest premi. Ana María Matute és una d'aquestes *rara avis* i se li ha concedit enguany, a l'edat de 85 anys.

Nascuda l'any 1925 en una família benestant catalana la petita Ana María tenia un salut fràgil, fet que va propiciar l'amor per la lectura, l'ús de la fantasia per crear móns imaginaris i les estades a un poblet de La Rioja amb els avis materns. De fet, ja des dels 5 anys, creava i il·lustrava les seves pròpies històries i als disset va escriure la

seva primera novel·la. Com tots els nens de la seva generació, la seva infància va quedar marcada per la guerra, que esclatà quan ella tenia 11 anys i això es reflecteix clarament en la seva narrativa, que tot i explicar històries plenes de fantasia on sempre hi apareixen nens i la natura també és habitual trobar-hi incomprensió, injustícia social i incomunicació.

Amb *Pequeño teatro*, la primera novel·la que va escriure a les mans, va reunir prou valor per presentar-se a l'editorial *Destino* i, després de diversos intents, va aconseguir parlar amb el seu director amb qui va firmar un contracte amb el permís del seu pare, tal com es feia en aquella època. Així doncs, i amb la publicació prèvia d'alguns contes a la revista *Destino* per donar-se a conèixer, va sortir publicada la seva primera novel·la, que va ser *Los Abel*, que es considerarà més madura i que va quedar finalista al premi Nadal de 1947. *Pequeño teatro* no es publicà fins el 1954 després de guanyar el premi Planeta d'aquell any. A partir d'aquell moment Matute fou una escriptora ben prolífica i en les dècades dels anys 50 i 60 va rebre pràcticament tots

els premis literaris del moment i fins i tot va ser proposada per rebre el premi Nobel de literatura durant els anys 70.

La seva vida personal, però, no fou tan exitosa i, després d'un matrimoni infeliç amb l'escriptor Ramon Eugenio de Goicoechea, se separà en un moment, a finals dels anys 50, en que això suposava un autèntic escàndol social, amb conseqüències molt dures per la dona.

Una vida dedicada a la literatura

ANA MARÍA MATUTE

ARANMANOTH

La custòdia del seu únic fill va passar automàticament al pare i ella va perdre'n tots els drets. Només el podia veure gràcies a la bona voluntat de la seva exsogra que era qui tenia cura del nen i això li va provocar una gran angoixa, tenint en compte que aquesta situació s'allargà més de dos anys. Va ser més endavant, però, durant el anys 70, quan ja havia refet la seva vida sentimental amb Julio qui seria l'amor de la seva vida, havia recuperat el seu fill i quan econòmicament no tenia problemes, que una profunda depressió la va apartar de la literatura durant gairebé dues dècades. Segurament en aquell moment van aflorar les conseqüències de tants anys de patiments.

Però Matute va renèixer del seu propi infern i un cop superada aquesta etapa va tornar al món literari amb energies renovades i tot i que amb una salut delicada, tornà a ser la dona amb l'esperit d'una nena d'onze anys que sempre l'ha caracteritzat. Primer tornà amb un conte infantil *Sólo un pie descalzo* publicat l'any 1983 i que

va rebre el Premio Nacional de literatura infantil y Juvenil. Això la va animar a continuar amb la seva carrera literària amb contes però també va reprendre l'escriptura de novel·les i durant aquests anys es van publicar *Olvidado rey gurú* (1996), *Aranmanoth* (2000) i *Paraíso inhabitado* (2008). Enguany acaba de publicar un volum recopilatori de contes i articles escrits des dels anys quaranta fins a l'actualitat titulat *La puerta de la luna*.

Durant aquesta etapa i, paral·lelament a l'escriptura, un dels moments més importants que ha viscut aquesta autora en el món de les lletres espanyoles ha estat l'ingrés a la Real Academia Española de la lengua ocupant el seient de la lletra K l'any 1996, una institució que en 300 anys d'història tan sols ha admès a tres dones. Però ha estat el Premio Miguel de Cervantes el que ha donat a Ana María Matute el reconeixement a tota una vida dedicada a escriure.

La bibliografia d'Ana María Matute està formada, ara per ara, per 15 novel·les i més d'una vintena contes infantils i reculls de contes curts.

Si voleu conèixer l'obra d'aquesta excepcional autora a la Biblioteca Joan Triadú podreu trobar les obres següents:

Novel·la (N Mat)

Primera memoria. Barcelona: Destino, 1979. Premio Nadal 1959

El Rio. Barcelona: Argos, 1963.

Luciérnagas. Barcelona: Destino, 1993.

Escrita l'any 1955 amb el títol de *En esta tierra* i va quedar inèdita per problemes de censura.

Olvidado Rey Gudú. Madrid: Espasa Calpe, 2003.

Aranmanoth. Madrid: Espasa, 2000.

Paraíso inhabitado. Barcelona: Destino, cop. 2008.

Contes infantils

Paulina. Barcelona: Lumen, 1992. I** Mat.

El Polizón del "Ulises". Barcelona: Lumen, 2001. Premio Lazarillo de literatura infantil 1965. I*** Mat.

Todos mis cuentos. Barcelona: Lumen, 2003. I*** Mat.

